

Hazır onu tanımışken koyun müdavimlerinin hikayelerini de dinlemeye başladım. Yine aynı orkestradan bir adam daha vardı kendi teknesinde yaşamayı seçen. Balık avlayarak geçiriyorlardı zamanlarının büyük bölümünü. Bana bayağı ilginç gelen bir tip de Alman mimardı. Teknesi hayli büyüktü, özellikle de güverte üzerinde yer alan kapalı salon yaşamaya çok elverişli düşünülmüş de yapılmıştı. Uzun senelerden beri oradaki tahta iskeleye bağlı duruyormuş bu tekne, hiç yerinden oynamadan. Güvertedeki salonunda çizim masası vardı ve en yakın kasabaya mimari projeler hazırlıyormuş.

Böylesine ilginç tiplerin yaşamayı seçtiği bu küçük sahil köyünde kaldığım o bir kaç günde, psikoloğum artık "Gökova'lı" arkadaşım olmuştu. Ben psiko-terapiden mezun olmuştum, artık onunla bu yeni yerde yeni bir ilişki modeline başlayabilirdik.

Bir ayın sonunda artık kendi oturacağım evimi bulmak istiyordum. "Aslan yelesi saçlı" arkadaşımın evinde kalmaktan memnundum. Onun da, benim de yalnız yaşamak alışkanlığımız olmasına karşın, birlikte bu kadar uzun süreyi kırılmadan sıkılmadan yaşamış olmamız çok hoştu. Ne var ki ben buraya misafirliğe değil, yerleşmeye gelmiştim. O nedenle kendi yaşayacağım evime bir an önce taşınmak istiyordum.

Kafamdan geçen, küçük eski bir köy evi idi. Yerel halkın modernlik adına yeni yaptırdıkları betonarme binalar, yöresel özelliklerini yitirmiş, hiçbir estetik kaygı duyulmamış garabet şekillerdeydi. Köpeğimle yaptığım sabah yürüyüşlerimde yeni yapılan betonarme evlerin bahçelerinde kalmış, eski küçük evleri görmüştüm. Ama hepsi doluydu. Genelde yabancı uyruklular bu binalara talip olmuşlardı. Yakın zamanda boşalacak bir evle karşılaşamıyor, gittikçe moralim bozuluyordu. Yeni binaların kötü, sağlıksız ve zevksiz yapılarında yaşamak istemiyordum. Günler günleri kovalarken, bir sabah arkadaşımın ofisinde çalışan geç kızın evine adres sormak için uğradık. Hiç umulmadık bir anda o evin bahçesinde gördüm benim küçük evimi. Sordum, kimse yaşamıyormuş yıllardır. **Yıkacağız** dediler. Yerine iki kızları için ikiz dubleks bina yapacaklarmış seneye. Olsun dedim, ben de bir yıl otururum. **Burada insan yaşamaz** dediler. Anahtarını bile zor buldular, hep beraber içeri baktık. İlk gözüme çarpan onlarca tozlu içki şişesi olmuştu. Yerlerde büyük hasırlar vardı. Yıllar önce yine büyük şehirden göç eden bir çift yaşamış bu evde. Ben oraya, o haliyle bakıp, ne hale getirebileceğimi gördüm. İstense çok keyifli bir ev haline dönüştürülebilirdi ve ben istiyordum. Bizi kırmadılar bir yıllık peşin kiraladılar. Hemen kolları sıvayıp banyo ve mutfak için yapmam gereken tadilatları saptadım. Evin geri kalanının boyanması yeterliydi. İki adet, - bu yörede ocak diye bilinen - ateş yeri vardı. İçinde yemek ve ekmek yaptıkları için hayli geniş ölçülerde ve yerden sıfır yükseklikte idi. Oturma odasındaki içini sabun(içi dolu) tuğlalarla şömine küçüklüğüne getirip bacaya eğim kazandırdım. Böylece yanan ateşin bütün sıcaklığı gökyüzüne uçup gitmeyecek, eğimden yansıyıp odayı ısıtacak. Mutfaktaki ocaklığı ise olduğu gibi bıraktım. Çünkü benim de niyetim burada ekmek ve yemek pişirmektir. Evi olduğu gibi ben boyamak istiyordum. Toplam kırk metrekare idi. Yerden yüksekliği de iki buçuk metre. Evimin dışını aşı boyalı yapmak istiyordum. Boya yapmayı bana yakıştıramadılar, yardım etmek adına, ille de ev sahibim yapmak istedi badanalarımı. Onlara bu işleri yapmanın benim için ne hoş bir anlamı olduğunu anlatmaya çalıştım saatlerce. Sıra dışarıyı boyamaya gelince renk için yine onlara danıştım. Bana, 'kirecin içine kırmızı toz boya kat,

istediğin tonu bulana kadar karıştır sür' dediler. Maliyeti çok ucuz bir dış mekan boyaması olacaktı bu. Hemen uyguladım. Evin dört bir tarafını boyayıp kaldığım eve döndüm. Ertesi gün boyalara devam etmek için tekrar evime geldim. Arabamı park ederken yüzümün aldığı hali bu gün gibi hatırlarım. Karşımda duran küçük evim, pembe pamuk helva renginde idi. Sanki biri benim ardından gelmiş ve hiç üşenmeyip bana şaka yapmak için evi yeniden boyamıştı. Ev sahibim yüzümdeki şaşkınlığı uzaktan görmüş, yanıma geldi. Kireç boyanın kuruyunca beyazlaştığını anlattı. Sürülürken su gibi görünen kireç badana, ertesi gün bakıldığında bembeyaz olurmuş. İçine biraz daha fazla kırmızı toz boya koymalıymışım. Yeniden karışım hazırlayıp evi dört döndüm, boyadım. Bu sefer neredeyse koyu kırmızı olmuştu. Korkmamamı söylediler, nasılsa renk beyazlayacaktı. Ertesi sabahı zor ettim, hemen eve gittim. İnanılmaz ama gerçektir. Ev yine pembe idi. Sadece dünden biraz daha koyu. Nalbura gidip kilolarca toz boya aldım. Bu kez karışım kahverengi olmuştu. Gözüm dönmüştü bir defa, ne olursa olsun binayı pembe renkten kurtaracaktım. Artık kiremit rengi olur diye düşünüyordum. Üçüncü kez boyayıp yorgun argın, kaldığım eve döndüğümde arkadaşşıma başıma gelenleri anlattım. Aslında olanlar benim buraları öğrenme sürecimin bir parçasından başka bir şey değildi. Bu olay ve sonrasındaki bütün denediklerim, deneye yanıla yöntemi ile gerçekleşiyordu.

Ev tadilatları ile uğraştığım bir gün canım sıkılmıştı. Dağlara çıkmak nefes almak istiyordum. "Aslan yelesi saçlı" arkadaşşımin iş yerine gittim. Niyetim onu da alıp yukarıdaki dağ köylerinden birinde bulunan İngilizlerin işlettiği 'Alternatif tatil köyünü' keşfetmekti. Arkadaşım güzel bir

hanımla oturmuş sohbet ediyordu. Tanıştırıldık. Onlara teklifimi yaptım. Kabul ettiler. Üçümüz dağ köyüne doğru yola çıktık. Nereden bilebilirdim ki hayatımın ondan sonraki yolculuğu hep o yoldan, hep o dağ köyüne doğru olacaktı.

Yol o zamanlar henüz stabilize yapılmamıştı. Toprak ve taşlı yolu takip ederek yaklaşık kırk beş dakika sonra tatil köyünü bulduk. Kapısından arabamızla yavaş yavaş girerken etrafta kimsecikler görülmüyordu. Kocaman bir zeytinliğin içinde keçe ile kaplanmış büyük yuvarlak tabanlı çadırlar vardı. Burası hakkında bildiklerimiz çok azdı. Beni çeken bilgi ise, burada meditasyon yapıldığı idi. O yılın başında meditasyon yapmayı öğrenmiştim. Bana çok faydası olduğuna inanıyordum.

Biz arabayı durdururken sol tarafımızda; otuz, otuz beş metre ilerideki merdivenlerden ince, uzun yakışıklıca bir adam inerek, yaklaşmaya başladı. Tipi İngiliz'di. Kırık bir Türkçe ile 'hoş geldiniz' dedi. Adını söyledi. Tanıştık. Gözlerinin mavisini beni içine çekti ve dalıp gittiğimi hissettim birden. Derin ve serin bir suya dalmak gibiydi o an yaşadıklarım. Burayı merak ettiğimizi ve sonunda görmeye geldiğimizi anlattık. Şansımıza o anda orada

kalan kimse olmadığını söyledi. Yeni grup gece gelecekti. Son haftaya girmişler. O hafta seramik kursu olacaktı

İki yıl boyunca burayı nasıl hazırladıklarını anlattı. Ablası ve ablasının burada evlendiği - ailesi arazinin sahibi olan- Türk koca ile ortaklaşa kurmuşlar burayı.

Tamamen -parasızlık nedeniyle de- kendileri çalışmışlar. Gerçekten de el emeklerinin ürünleri her tarafa inanılmaz hoş bir hava vermişti. Anlaşılan üçü de doğal yeteneklerini keşfetmiş ve kullanabiliyordu. Fikir İngiliz abladan çıkmış. Erkek kardeş ise son yıllarını geçirdiği Hindistan'dan sonra, kendine yerleşecek bir ülke arıyor ama bir türlü karar veremiyormuş. Sonunda babalarının görevi nedeniyle çocukluklarının geçtiği bu güzel ülkeyi düşünmüşler ve yer aramak için gezerlerken bu beldeye düşmüş yolları. Burada Türk koca ile tanışmışlar, niyetlerini anlatmışlar. Hep beraber dağlarda yer aranırken, Türk kocanın ailesinden kalan bu zeytinlik ve dedesinin eski köy evi çok beğenilmiş. Orta Asya Türklerinin **Yurt** denilen çadırlarından kurmak istemişler.

İstanbul'da bir müzede kurulu olan örnekten ve ilgili kitaplardan yola çıkmışlar. Çadır temellerini betondan hazırlamışlar, Karadeniz ormanlarından getirttikleri kestane ağaçlarını eğerek çadırın iskeletini oluşturmuşlar. Eğilmiş ince kestane dallarının çapraz örgü ile birbirine bağlanması, o kadar da kolay olmamış tabii. İskeletin tüm ağaçlarını tepede 50-60 cm lik dairesel bir ağaca bağlamışlar. Sonuçta çadırın tepesi bu

dairesel ağaç çapında açık kalmıştı. Çünkü üzerine kapladıkları keçe tepeli özellikle kapatmamıştı. Bu delik, çadırın hem hava almasını sağlıyormuş hem de yaz gecelerinde yıldızları seyretmeye. Hele mehtaplı gecede mehtap ışığının tepedeki yuvarlaklıktan, çadırın içine girmesini öyle bir anlatmıştı ki yeni dostumuz, hemen o gece orada kalmak arzusu uyanmıştı içimde. Eski Türkler bu deliği, kışın kurdukları sobanın bacası için de kullanıyorlarmış.

Çadırlardan sonra, yeni inşa ettikleri, ama tamamen geçmişten kalmış bir taş bina görünümündeki tuvalet ve duşların olduğu binayı gezdik. Bütün aksesuarlar ve yapı detayları yeni yapım gerçeğini saklamıştı adeta. Baştan söylememiş olsa, eskiden kaldığına yemin edebilirdik. Musluklar İstanbul - Ortaköy' den bulunmuş Osmanlı musluk başlıklarından çıkarttıkları kalıba göre piringten dökülerek yapılmış ve üzeri yeşil yeşil oksitlenmişti. Musluklara çıkan su boruları bakırdan yapılmış ve tabii ki onlar da oksitlenip yeşermişti. Elektrik açıp kapatma düğmeleri Londra'nın bit pazarlarından toplanmış yuvarlak piring antika parçalardı.

Bir başka ilginç yapı, iki duş kabininden oluşuyordu ve 'bağdadi' denilen yapı tarzı ile yapılmıştı. Bu binanın kapıları yayla köylerinden toplanmış üzeri işlemeli kapılardandı.

Hele bir de, bu yörelerde adına **köşk** denilen, ağaç bacaklar üzerinde yerden yükseltilmiş, tamamen ahşap, kenarlarında parmaklılıkları olan , çatısı yine köylerdeki eski evlerden

topladıkları çok eski tahtalarla kapatılmış, yer minderleri ve sırt minderleri ile bezenmiş, dinlenme köşesinin davetkârlığı vardı ki tarifi mümkün değil. Köşkün ortasına yerleştirdikleri üç adet büyük yer sofrası büyük bir daire oluşturuyor, öğlen ve akşam yemeklerinde servis masası olarak kullanılıyormuş. Yemeğini alan minderlere çekiliyor ve vejetaryen mutfağından oluşan yemeklerini afiyetle yiyormuş.

Sıra yüzme havuzuna gelmişti. Her detayı, doğal malzemeler kullanılarak ve yöresel eski hava verilmeye özen gösterilmiş bir tatil köyünde, yüzme havuzunun mavi seramikli dikdörtgen ya da fasulye şeklinde olacağını düşünmüyordum tabi ki. Havuz Muğla dağlarında çıkartılan kayrak taşı ile kaplanmıştı. Herhangi bir benzerini o güne kadar görmemiştim. Şekil itibarıyla da malzeme itibarıyla da doğadaki duruşu sanki oraya aitmiş gibiydi. Hani arazinin öyle bir su kaynağı varmış da onu biraz rehabilite etmişler gibi. Etrafındaki zakkum ve elma ağaçları ile rengarenk ağaçmineleri doğallığını tamamlıyordu adeta. Doğal olarak bu adamın mesleğini ve geçmişini merak ettim. Galler'de, doğal enerji sistemlerini kullanan yapılar inşa edilen bir enstitüde okuduğunu anlattı. Hindistan'a gidişi de bu okulun bir projesinde çalışmak üzere olmuş. Bir yıllığına gittiği Hindistan'da, on yıl kalmış. O zamanlar girilmesi yasak olan ülkeye, Dalai Lama'nın ülkesi Tibet'e de girmiş ve proje gerçekleştirmiş.

Böylesine ilginç yaşam parçalarından buraya kendi projesini yapmaya gelmişti anlaşılır. Sonunda da gerçekten alternatif bir tatil olanağı yaratabilmişlerdi. Dünya çapında öğretmenlerle haftalık atölye çalışmaları düzenliyorlarmış. Doğanın içinde bundan daha güzel yapılacak bir çalışma olabilir mi?

Yeni "İngiliz arkadaşımız", tatil köyünü gezdirdikten sonra bizleri tanımaya çalıştı. "Aslan yelesi saçlı" kadını, deniz kenarındaki sahip olduğu bar nedeniyle zaten tanıyordu. Ben de, buraya yerleşmeye geldiğimi anlattım. Kendi evimin tadilatında bilfiil çalıştığımdan bahsettim. Sonunda tekrar görüşürüz diyerek oradan ayrıldık. Aşağı dönüş yolunda gördüklerimizin etkisinden kurtulamamıştık. İnsanların neler yaratabileceklerinin kanıtlarını keşfetmiştik.

Burada kuracağım yaşam tarzımın ilk etkilenişi bu mekan ve bu adam olmuştur.

Sonraki günlerim, tekrar oraya çıkıp onu görme isteği ve evimin inşaatına devam gereği arasında geçti. Hayatımda hiç göstermediğim cesareti yine gösteremedim, zaten bir hafta süre de geçmiş, orası kapanmıştı. Onun İngiltere'ye dönmüş olabileceğini düşünüyordum. İçimde büyük bir ikilem yaşıyordum. Onu görmemle yerden kesilen ayaklarım için kalbim, 'git onu bul ve hislerini dile getir' derken, aklım; 'dur bakalım, buraya yeni geldin. Hele bir ayakların üzerinde durmayı becer. Yeni yaşamına alış, aşkmış

meşkmış sonra gelir' diyordu. Ben o zamanlardaki davranış modelime uygun olarak aklımın izinde yürümeyi seçmiştim. Akıl burcu kadınıydım başka türlü davranmak için gereken bilgeliği yakalayamamıştım ki.

Artık evimin son rötuşlarını da yapıp taşınmayı planlıyordum. Sezon sonu gelmiş işletmeler teker teker kapanıyorlardı. Arkadaşımın barının kapanış partisinde, yeni "İngiliz arkadaşımızla" karşılaştık. Onlar da Tatil köyü ekibi olarak kalabalık gelmişlerdi. O gece onu görür görmez kendimin bile şaşırıldığı ataklıkla, resmen el koyup esir etmiştim onu. Bara yerleşmiş, hayli uzun sohbette birbirimize hayatlarımızı anlatmış, örtüşen hobilerimizi keşfetmiştik. Benim önümde, kendime verdiğim uzun bir tatil, onun önünde ise dinlenmeye çıktığı bütün bir kış sezonu vardı. Bu sezon ilk sezonları olduğu için para kazanamamışlardı. Onun için İngiltere'ye gidemeyecek, kışı, bu beldedeki evinde geçirecekti. Birlikte gezmeye, daha doğrusu onun bana çevreyi gezdirmesine karar verdik. Benim fotoğraf çekme hobim, onun okuduğu fotoğrafçılık bilgileri ile desteklenecekti (ya bir de fotoğrafçılık okumuş). Heyecanlı bir yolculuğa çıkar gibiydim. Adamın hayatı roman gibi idi. Kış mevsiminin nasıl keyifli geçeceği o anda belli olmuştu sanki.

Evime taşınırken "aslan yelesi saçlı" arkadaşımın kullanmadığı fazla eşyalarını almıştım. Bahçedeki Kangal kırması köpeğine gölge yapsın diye koyduğu yeşil yağlı boyalı, tahta terzi masasını da bana vermişti sağ olsun. Bu masayı hala mutfak masam olarak kullanır, bugün artık yaşamayan o kocaman köpeği anarım. Mutfak için gereken kap-kacak ve üç gözlü ocağı da ben satın alıp, küçük bir kamyonetle taşındım. Tanıştığım bütün arkadaşlarım ve ev sahiplerim, geldiğim şehirde artık unutmaya yüz tutan yardımlaşmanın en güzel örneğini veriyorlardı beni taşırken. Taşındığımın akşamı ev sahiplerim beni yemeğe davet etmişlerdi. İlk gece yemek pişiremem diye düşünmüşler.

Kasım ayında taşındığım için geceleri mutlaka ateş yakmak gerekiyordu. Benim henüz odunum olmadığı için kendi odunlarını gösterdiler. Ben satın alana kadar onlarınkinden kullanabilecektim. Ateşimi yakıp da yemeğe gideyim dedim. Ev biraz ısınırdı hiç olmazsa. Eve taşıdığım odunlar hemen tutuşamayacak derecede kalındılar. Bahçemin kenar çitini oluşturan ince çam dallarından birkaç tane alıp onları tutuşturmaya çabaladım ki diğerleri de yanabilsin. Ancak bu iş düşündüğüm kadar basit değildi. Çıra olarak kullanmam gereken bir şeyler daha olmalıydı. Sonunda ateşten vazgeçip yemeğe gittim.

Evlerine girdiğimde ortada bir yer sofrası ile karşılaştım. Daha önce böyle bir deneyimim olmamıştı. Nedense onların masada yemek yediklerini düşünmüşüm ki bayağı şaşırılmıştım. Çünkü evimin tadilatı ile uğraşırken, beni akşamüstü çaya davet ederlerdi, bu çay kek fasılları da balkondaki masada olurdu hep. Sanırım o nedenle onların yer sofrasında yemek yediklerini görmek beni şaşırtmıştı. İnsanların alışkanlıkları, geleneklere ve çocukluklarına dayanıyorsa eğer, bunları değiştirmeye gerek duymuyorlar anlaşılır. Şaşkınlığımı belli etmemeye çalışarak ben de yuvarlak yer sofrasının kenarına diz çöktüm. İki dakikaya kalmadan bacaklarımın ağaracağını biliyordum. Yan gözle nasıl oturduklarına bakmaya çalıştım. Bir bacak dizden kıvrılıp alta alınırken diğeri, yine dizden kıvrılıp dik olarak yere basıyordu. Ben kah öyle durdum kah böyle, ama alışmamış

kaslarıma uzun zaman söz geçirmenin pek de mümkün olmadığını gördüm. Yemekler masanın ortasına çeşit çeşit kaplarla koyulmuştu. Dikkat ettim bana özel tabak vermişlerdi. Kendileri aynı yemek kabından yeseler de bana "İstanbullu misafir" davranışında bulunuyorlardı. İşte ilk kez o an anladım **yabancılığımı**. Ama alışacaktım. Buraya bunları öğrenmek, kendimi deneyimlemek için gelmemiş miydim?

Yemek sonrası, ateş yakmaktaki problemimi anlatınca bana çıra olarak, reçinesi fazla küçük çam parçacıkları verdiler. Yemek için teşekkür edip kendi evime geçtim. Çıraları tutuşturuyordum ama, diğerleri konusunda çok başarısızdım. Bir süre daha debelendikten sonra ateşten vazgeçip yattım. Yorgunluktan bayılmak üzereydim. Bakalım ilk gece ne rüya görecektim bu evde? Hoş yıllardır rüya göremediğimi söyleyip duruyordum. Sanırım gördüğüm rüyaları unutuyordum.

Ertesi sabah, ne yazık ki yine rüyasızdım ama keyfime diyecek yoktu. Yer yatağında deliksiz bir uyku çekmiştim.

Ateş yakmayı becerememiştim ama, nasılsa yakarım diye, demirciye ocağın (şöminenin) önüne koymak için telden bir koruyucu ısmarlamıştım. Kıvılcım atlaması çok görülen bir olaymış. Kızıl çam ağacı yakılıyordu bu yörede. Reçinesi çok olduğu için yanarken patır patır patlama yapabiliyordu. Yerlere döşettiğim halı yansın, daha da ötesi evde bir yangın çıksın istemiyordum. Demirciden teli teslim almak için merkeze indiğimde, "İngiliz arkadaşımı" motosikleti ile gördüm. Beni aradığını, ama bir türlü evimin yerini bulamadığını söyledi. Kalbim yine hızla çarpmaya başladı, demek ki o da benden etkilenmiş ve arıyordu. Ama aklım yine devreye girdi ve kalbime: 'yeter artık, şimdiye kadar bu konu kapanmış olmalıydı. Daha bir süre hayatına kimse girmemeli. Sen burada yaşamayı yalnız başına başarmalısın' kesin talimatını verdi.

Berberce demirciden teli alıp eve gittik. Küçük evimi gezdi ve beğendiğini söyledi. Kendi evini nasıl bulup nasıl hale yola soktuğunu anlatıverdi aceleyle. Eviyle uğraşırken kimseyle tanışmamış, sosyalleşmemiş. Anlaşılan aynı yollardan geçiyordum onunla. Ateş yakmakta yaşadığım zorluğu anlattım ona. Bana ateş yakmayı öğretmeye karar verdi. Önce kalın bir odunu diklemesine beş altı parçaya bölmek gerektiğini anlattı. Ateşin göbeğine yerleştirilecek sıkıştırılmış bir gazete kağıdının üzerine yaslanacak çıralar, bu ince kesim çam odunlarını tutuşturacak ondan sonra kalın odunlar yavaş yavaş ateşe eklenecekti. Ama kalın odunu ince parçalara bölecek aletim yoktu benim. Adı 'tara' imiş. Pazar günü kurulan pazardan bulabilirmişim. Motoruna atladı kendi evine gidip tarasını getirdi. İşte küçük yerde yaşamının keyfi. Herkes birbirine beş dakikalık mesafelerde oturuyordu.

Tarasını getirdikten sonra odun nasıl parçalara ayrılır, teknik olarak ne yapmam gerekiyor gösterdi. Kuvvet kullanmaktan ziyade, tekniğini öğrenmek önemliydi. Ateşin yakılışını izlemiş, ondan sonra da her gün kendim yakabilmişim. Aynı onun gibi ben de, benden sonra gelen arkadaşlarıma ateşin nasıl yakılacağı bilgisini aktarmıştım.

'Odun insanı iki kez ısıtır' sözünü o gün ondan öğrenmişim ve her kış mevsiminde de anımsarım.

Bu ateşle ilgili, önce çok korktuğumuz, sonra da kendi halimize çok güldüğümüz bir anımız olmuştu. Çevre gezilerinden birinden döndüğümüz bir akşam son derece üşümüş ve hemen ısınma isteği ile yanıp tutuşuyorduk ki az daha bu isteğimizi duyan Tanrım, bunu gerçekleştiriyordu! Çevreyi "İngiliz arkadaşım"ın motoru ile geziyorduk. Hem daha ekonomik oluyordu hem de benim İstanbul'dan gelen nazik arabamın gidemeyeceği

yollarda geziyorduk çoğunlukla. Motor üzerinde de güneş battıktan sonra bayağı üşünüyordu. Üstelik benim hiç alışık olmadığım düşünülürse daha da iyi anlaşılabilir. Üşümüş bir halde girdiğimiz evi, çabucak ısıtmak için arkadaşım, kocaman bir ateş yakacağını söyledi. O, ateşi yakmakla uğraşırken ben de açılmış bedenlerimizi doyurmak için yemek hazırlığına giriştim. Yemeği ateşin başında yeriz, hem ısınır hem de doyarız diye yere bir örtü serip tabaklarımızı taşıdım. Ateş muhteşem görünüyordu. Gerçekten gördüğüm en büyük ateş olmuştu. Etkileri hemen görülmeye, oda ısınmaya başlamıştı. Biz de yemeğe başlamış bir yandan da sohbet ediyorduk. Ocağa o kadar yakın oturuyorduk ki aniden bacanın içten yanmaya başladığını, yani tutuştuğunu gördük. Yanan büyük parçalar ocağın zeminine düşmeye başlamıştı. Acaba yanan o parçalar neydi ve nereden geliyordu. Bu konuda o kadar bilgisizdim ki tahminde bile bulunamıyorum, sadece korkuyordum. Ama galiba onun gözlerinde de aynı korkuyu görünce daha çok korkar olmuşum. Onun da anlamadığı, daha önce görmediği bir şey oluyordu sanki. Dostum hemen harekete geçti ve bir gazeteyi tamamen açıp, kolları ile ocağın ağzına dayadı. O sıra bana kova ile su getirmemi söyleyebildi. Ocağın ağzını tam olarak kapatamayan gazeteyi çekip suyu boca etti. Ateşin çoğu sönmüştü, sönmeyen kısmını dağıtarak tehlikeyi uzaklaştırdık. O hemen dışarı fırladı ve bacanın çatının üzerinde kalan kısmını kontrol etti. Çam ormanına bitişik oturuyordum. Bacadan çıkacak kıvılcımlarla başlayacak yangını düşleyemiyordum bile. Neyseki mevsimlerden kıştı ve yağışlar ağaçları ıslatmıştı. Tehlikenin bittiğini anlayınca boşalan sinirlerimizle dakikalarca güldük. Hemen yan eve, ev sahibime geçtim ve olan biteni anlattım. O da, başımıza gelenin, yıllardır o baca içinde biriken kurumların yanması olduğunu anlattı. Baca temizliği yapacakları zaman, böyle çok büyük ateş yakarlarmış ki kurumlar yansın ve baca duvarlarından düşsün diye. Biz çabuk ısınmak adına baca temizliği yapmıştık anlaşılır.

Ama sevgili dostum bir İngiliz olarak, bizim doğulu kaderci tarafımıza göre, hayli farklı olan yönü ile bana, bunun tekrar etmesi durumunda önlem olarak yaptırmam gereken şeyleri anlatmaya başladı hemen. Ertesi sabah ilk iş marangoza gidecek ve ocağın ağzını tam olarak kapatacak ölçüde bir kapak yaptırmalıydık. Böyle bir durumda hemen onu ocağa dayayıp, oksijen girişini kesmeliymişim ki şömüne içindeki ateş yanmaya devam edemesin.

Yaşama dair bu pratik bilgileri okulda hiç öğrenmediğimi fark ettim. Ben sobadan kalorifere geçildiği dönemde büyümüştüm ama yine de bu bilgiler yoktu hayat bilgisi kitaplarımızda. Oradaki resimde; aile akşam vakti soba başında oturur. Sobanın üzerinde kestaneler vardır. Baba gazetesini okur. Anne yününü örür. Büyükanne dantelini işler, ailenin ille de biri erkek, diğeri kız çocukları yere uzanmış kızma birader oynarlar, evin kedisi de soba başına kıvrılmış uyur. Hiç bir tehlike ya da mutsuzluktan bahsedilmez bu resim ve yazı parçalarında. Mutlu kış geceleri öğretimiştir hepimize.

Ben otuz beşimden sonra yaşamın bize öğretilmeyen gerçeklerini öğrenmek adına kozamdan çıkmıştım anlaşılır.

Şimdi evime yerleşmiş ve sağdan soldan topladığım asgari yaşam gerekleri ile yaşıyor burada yoluma devam edip edemeyeceğimi tartıyordum. Kendime altı ay vermiştim devam

ya da tamam kararını verebilmek için. Kalmaya karar verirsem, şehirdeki kira evimden çıkacak, eşyalarımı toparlayıp buraya kesin taşınma işlemi gerçekleştirecektim.

Evim iki oda, bir hol, mutfak ve banyodan oluşuyordu. Ateşin yandığı odada yer yatağında yatıyordum. İki tane de büyük yer minderini bulup pazardan aldığım kumaşla kaplatmışım. Odadaki yüklüğü - köy yaşamında burası yer yataklarının kaldırıldığı, önü perdeli bel seviyesinde genişçe bir raf - çalışma masası haline getirmiştim. İkinci odama misafir için bir yatak koymuştum. Bir de giysi dolabı olarak kullandığım bavulum duruyordu. Girişteki hol, evinde kaldığım arkadaşımın beğenmeyip bahçesine attığı çekyat ile dekore edilmişti. Bu çekyatın altındaki sandık kısmına, gelirken yanımda getirdiğim çarşaf ve havluları koymuştum. Üzerine de yine pazardan aldığım bir kumaştan örtü yapmış evin iç rengi olan maviye uydurmuşum. Mutfakta o meşhur köpek gölgesi yeşil masa duruyordu. Böyle bakılınca son derece mütevazı yaşıyordum. Çok da memnundum. Daha fazlasına ihtiyaç duymuyordum. Müziğim hariç. Onu da o zamanlar İstanbul'da yaşayan ablam halletti ve müzik setim ile CD'lerimin bir kısmını gönderdi. Artık hiç eksikim yoktu.

"İngiliz arkadaşımın" evine gittiğimde görmüştüm ki, onun bütün eşyası bir motosiklete yüklenecek kadardı. Aynı yaşta idik ve o otuz beş senesini **sahip olmadan** yaşayarak geçirebilmişti. Ayakkabısı delinince yeni ayakkabı alıyor. Pantolonu yırtılınca yenisini almak için pazara gidiyordu. Hayatı çok basit tutmaya özen göstermiş, 'şeylere' olan gereksinimini ve bağlılığını en aza indirmişti. Bütün değer sistemlerimin taşları yerinden oynuyordu sanki onunla konuştuğumuz. Temel ihtiyaçlarımız bu kadar azken, kendimizi aldıklarımızla doyurma yolunu niye seçmiştik acaba? Tüketime dayalı, beraberinde dünya kaynaklarını da hızla bitiren bu düzeni nasıl fark edip değiştirecektik acaba? Onun küçücük eşya dünyasına baktığımda en önem verdiği servetlerinin, anıları olan fotoğraf albümleri ile çeşitli ülkelerde yöresel müzikleri kaydettiği teyp kasetleri olduğunu gördüm. Sanki onlar onun kök salmamış halinin ayakta kalmasını sağlayan kanıtlardı. Tabi en önemli varlığı da tamir takımları idi. Çünkü onun tarzı, yaptıklarını yanında gezdirmektense, gittiği her yerde koşullara uygununu yeniden yapmaktı. Örneğin buralarda yazları çok sıcak oluyor, uyumak zorlaşıyor diye kendine bir 'klima' yapmıştı. Su ile çalışan bu aleti yatak odasının camına dışardan dayamıştı. Aletin çok basit bir yapısı vardı ama hacmi hayli büyüktü. Tabi ki bu adam başka bir yere taşınırken bu aleti tutup da yanında götürmezdi. Gittiği yerin koşullarına göre gerekirse yeniden aleti yapmayı seçerdi. Bu tarzı seçmiş bir insanın varoluşunun en büyük desteği, doğal olarak tamir setleri idi.

Yöresel ekmeği çok sevmişim. Saç üzerinde pişirilen mayalı ekmeği bu. Yine saç üzerinde pişirilen saç börekleri vardı geleneksel(daha önce adını gözleme olarak bildiğim), içine çökelek peyniri ile yeşillikler koyulan. Bu iki 'hamur işini' hem yapmayı hem de pişirmeyi öğrenmek istiyordum. Onun için de evime taşındıktan sonraki ilk pazar alışverişimde saç levhayı, onu taşıyacak olan üç ayak denilen, demirlerin üçgen şeklinde birleştirilip ayaklar ile yükseltilmiş altlığı ve hamur açma tahtası ile ekmeği ya da börek çevirme küreğini satın aldım. Ev sahibimden bir kez benim mutfağında bunları yapmasını

rica ettim. Seyrederek öğrenmek gibi bir huyum vardı. Genç bir kızken de böyle seyrederek mantı ve çiğ börek yapmasını öğrenmişim, Rumeli göçmeni bir nineden.

O hafta İstanbul'dan ablam gelmişti. Beni ve evimi merak ediyordu. Keyfi kaçıktı o sıralar, sevgilisi ile arası bozulmuştu, ben de yerleşir yerleşmez onu davet etmişim hem yeni yaşantımı görsün hem de bu dingin beldede ruhunu yenilesin istemişim. İşte onun da tanık olduğu bu ekmeğin ve saç böreği öğretme/öğrenme seansı sonrasında her sabah ekmeğimi mutfaktaki ocakta yapar oldum. Her gün yapıyordum çünkü o kadar seviyordum ki pişirirken yarısını yiyordum. Oldum bittim sabahları erken kalkmayı severim.

Ocakları yakıp, hemen hamur tutardım. Hamurun üzerini bir bezle örtüp, yöresel deyimle 'gelişmesi' için, yani kabarması için ocak ateşinin yakınına bırakırdım. O, sıcaklıkla yavaş yavaş mayalanır ve büyürdü. Aşağı yukarı iki misli olunca pişirmek için mutfaktaki ocağa götürürdüm. Saçın altındaki ateşi ince çam dallarından yakmak iyi olurdu. Alevi çabuk geçer ve kor haline gelirdi, böylece ekmeğin harlı ateşte yanmadan pişebilirdi. Saçın üzerinde pişirilen ekmeğin altını üstüne çevirmek için çam ağacından yapılmış koca bir kürek kullanılırdı. İki tarafı da pişen ekmeğin kenarlarının (yüksekliğinin) pişmesi için elimi alır, saçın altındaki ateşe göstererek, elimde döndüre döndüre pişirirdim. İşte o an ekmeği yemeye başlamanın zamanı gelmiş olurdu.

Ben böyle ekmeğim, böreğim, yöresel yemeklerim derken bir yıl içinde 17 kg aldım. Geldiğim günlerin kilosuna ancak, beş yıl sonra, yani bugünlerde geri dönebildim.

Ablam yeni yaşantımın yalınlığına şaşıtı ve fotoğraflayıp İstanbul'daki ailemin geri kalanına göstermek için götürdü. Onu yeni arkadaşlarımla tanıştırmıştım.

Gündüzleri sahilde güneşte sere serpe oturuyor, akşam üstü güneş batır batmaz üstümüzü giyinip ateş başı barı olan marinanın barına gidiyorduk toplu olarak. Hem içiyor hem sohbet ediyorduk. Zamanlardan Kasım sonu idi.

Her sabah küçük köpeğimle beraber yürüyüşe çıkıyorduk onun ihtiyaçları için. Oturduğum mahallenin iç sokaklarına doğru yürüyorduk. Komşularım benim Tibet asıllı Çinli küçük köpeğime şaşkınlıkla bakıyorlardı. Onların hayvanları tavuk, keçi ve inek iken, ben gereksiz bir hayvanla yaşıyordum. Etinden, sütünden, yumurtasından ve kılından faydalanmadığım bir hayvana neden baktığımı

anlatamıyordum bir türlü. Hayatın gerçeğinde yeri ne olabilirdi ki bu tür köpeğin? Köpek dediğin bekçilik için ya da avda yardım için olurdu. Böylesine evde yaşayan bir süs köpeği anlaşılmazdı bu yörede. Onunla yaşadığım sevgi duygusunu anlatmaya çabaladığımda bana hemen koca bulmaya çalışıyorlardı. Sevgiyi köpekten beklemem onları çok üzüyordu, ille de bir erkeğim olsun istiyorlardı, beni köpeğim gibi sevebilecek bir erkek. Özellikle nine dediğim hayli yaşlı kadınlar benim yalnız yaşamamı kabullenemiyorlardı. Onlara göre işin doğası gereği dişi ve erkek birlikte olmalıydı. Allah böyle yaratmıştı bir defa, buna karşı gelmek doğru değildi. İlk önce neden boşandığımı sorarlar arkasından tekrar birleşme

imkânım var mı araştırırlar, bakarlar ki, oğlumun babası yeniden evlenmiş, eee o zaman yapılacak şey yeni koca bulunmasıdır. Bu sohbetler beni sıkmaz bilakis eğlendirirdi. Yalnız yaşamak kararım ya da yeniden evliliği düşünmemem o kadar kesindi ki içimde, söyledikleri beni rahatsız edemiyordu. Soru işareti oluşturacak konular değildi bunlar benim için. Ama yörenin **kadın** kimliği için düşündüklerini anlamak adına önemli sohbetlerdi.

Yöre kızılçam ormanları ile kaplı olduğu için belli mesafelerde yüksek tepelere yangın gözleme kulübeleri kurulmuştu. Bize en yakın olanı 20 km. yukarıdaki tepedeymiş. Bir sonbahar sabahı "İngiliz dostumun" (artık dost olmuştuk!) motosikleti ile tırmanmaya başladık. Yanımda fotoğraf makinem, aklımda ise o yükseklikten alacağım görüntülerin hayalleri vardı. Ama biz yükseldikçe hava bozmuş, bulutlar gelmeye başlamıştı. Sonunda menzile vardığımızda, tepenin bulutlarla kaplı olduğunu gördük. Tabi bu doğa olayı da inanılmaz hoştu hoş olmasına ama, ben bir beklenti kurup çıkmıştım ya, onun için hayal kırıklığı yaşadım. Elimde makinem dört dönüyor bulutların biraz izin vermesini bekliyordum, aşağıları çekebilmek için. İşte o anlardan birinde dostumun işaret ettiği yönde "onu" ilk kez gördüm.

Çal dağı imiş adı. Buraların en yüksek dağı. 2200 metrelerde bir yüksekliği varmış. Tepesi az da olsa karlı idi. Çok heybetli görünüyordu. Dostum oraya defalarca gittiğini ve inanılmaz güzellikte bir yolculuk olduğunu anlattı her zamanki davetkâr tarzı ile. Elimiz mecburdu artık. Gidip görecektik. Bir defa aklımıza düşmüştü, kurtuluş olmazdı böyle sevdalardan. Gidilecek ve fethedilecekti. Fethedecektik ki tutku olmaktan kurtaralım. Bizim tepeye varışımızla beraber yangın gözleme kulübesinden, duru güzelliği ile bir genç kız çıktı. Dostumu tanıyordu tabi ki. Ben de tanıştım. Hemen sohbete başladık. Aşağıdaki en yakın köydenmişler. Ailecek kulede yaşıyorlarmış ama o gün ailesi onu orada görevde bırakarak köye inmişler. Bizi hemen içeri davet etti. Çayı demliğe koyup ateşe oturttu. Gözlerinde İngiliz'e karşı gizli hayranlığı okudum. Ne yalan

söyleyeyim, çok da haklı idi kızcağız. Bu adamdaki şeytan tüyü ilk anda yakalardı çoğu kişiyi. Onunla insan hiç sıkılmazdı. Bu uzak köyün kızı bile onun oraya sık sık gelmesini bekler olmuştu anlaşılın. Çaylarımızı içtikten sonra, açılmayacak bulutları ile tepeyi ve güzel kızı baş başa bırakıp aşağı indik. Bundan sonraki hedef Çal Dağı idi.

Bar'da tanıştım. O da İstanbul'dan bıkip gelmişti. Kendi dizaynı 24 metrelik iki direkli yelkenlisinde kalıyordu. Teknesi alargada duruyor, karaya botla gelip gidiyordu. Kış

aylarını burada geçirmeyi hedeflemişti. 'Sıkılır mıyım?' diye soruyordu sürekli, ezelden beri sıkın ifadeli suratıyla.

Çevre ile ilgili gidilecek pek çok yer duymuş ama yalnız başına gezmemişti. Kendine yoldaşlık edecek bir arkadaş arıyordu. Derhal iki kişilik bir gezi ekibi oluşturduk. Bar sahibi "aslan yelesi saçlı" arkadaşımızı bu geziler için kandırmak mümkün olmamıştı.

Yuvarlakçay'dan, Ölüdeniz'e her tarafı turladık. Diş hekimliği olan mesleğini icra etmek yerine arkadaşlarına tekne ya da ev yapmayı seçmişti son yıllarında. Ben de evimi bulur bulmaz ona göstermişim ilkin. Mutfak ve banyo için yaptıracağım su ve elektrik tesisatları ile tezgah ölçüleri ve yerleşim planı gibi konularda ona danışmışım. Küçük kareli bir kağıt üzerine hemen ölçüleri çiziktirivermiş, yerlere dönecek karoların adedine kadar hesaplamıştı.

Ben ev tadilatına başlamış, sonra da "İngiliz dostumla" tanışıp, onun motoruyla çevre fotoğraf gezilerine çıkmışım. Böylece sık görüşemez olmuşuk. Sonra duydum ki o, kışın gerçekten sıkılacağına karar vermiş ve teknesini marinaya bağlayıp İstanbul'a dönmüştü. Resim yaparım diye yanında getirdiği 'İnsan portresi' kitabını da o sıralar bol bol resim yapmaya başlayan bana, bırakmıştı giderken. Bu "canı sıkın sakallı adamla", çalışma hayatım boyunca, bol bol Bodrum'da görüştük. Bodrum oldu, onun yaşamak için tercihi. Orada arazi aldı ve bu kez kendine bir ev yaptı. Evi yaparken malzeme maliyetini düşürmek için olsa gerek, kendine inşaat malzemesi satan bir iş yeri açtı. Daha sonra duydum ki kapatmış, herhalde bu kez de evi bittiği için olsa gerek! Sonraki karşılaşmamızda son model bir motosiklet satın almıştı. Hepimiz gibi bitmeyen bir arayış içindeydi.

"İngiliz dostum"un belli zaman aralıkları ile yurt dışına çıkış yapması gerekiyordu. Çoğunlukla en yakın nokta olan Kos adasına gitmeyi yeğliyordu. Zamanı gelen bu zorunluluk için Bodrum'a çok amaçlı bir gezi düzenledik. Benim arabamla yapacağımız bu gezide; önce Muğla'ya uğranacak, **eski şehir** bölümünde turlanacak, sonra Milas'ta Selçuklu hanı ziyaret edilecek oradan Bodrum' a geçilip otel bulunacaktı. Akşam yemeği sonrası benim de çok özlediğim sinemaya gidilecekti. Ertesi gün o Kos'a geçerken ben de Gümüşlük yolundaki Karakaya köyünü ziyaret edecek ve fotoğraf çekecektim.

Bu köy, Fethiye Kayaköy'ün küçük bir modeli sayılabilirdi.

Eski bir Rum köyü idi. Şimdi bir kaç yabancı uyruklunun restore ettiği binaları ile yeniden yerleşime açılmıştı. Akşam üstü Bodrum kalesinin yanındaki kahvede onun Kos'tan dönüşünü bekleyecektim. İşte ben o kahvede gazetemi okurken aniden ismimi duyup irkildim. Karşımda "Gökova'lı psikolog arkadaşım". İnanmaz gözlerle birbirimize bakıyorduk. O, kaleyi gezmiş, kocası ile buluşmak üzere çıkıp

yürürken önünden geçtiği kahvede dikkatini çeken kadının ne çok bana benzediğini düşünmüş. İçinden beni çok özlediğini ve onun için de bu benzetmeyi yaptığını düşünüyormuş ama gittikçe yaklaşıp da gerçekten benim olduğumu görünce şaşkın hatta inanmaz bir şekilde bana sesleniyordu. Ben ise böyle bir mevsimde onun o yörede olmasını hiç beklemediğim için gördüğüme şaşırmıştım. Kısaca beklenmedik zamanda, değişik mekanda karşılaşmak bizi şaşırtmıştı işte. Sarıldık hasret giderdik. Onlar teknelerini büyük bir bakıma sokmuşlar ve kaptanla burada buluşup tekneyi kontrol etmeye gelmişler. Ben de niye geldiğimi anlatırken "İngiliz dostum" vapurdan inmiş bize doğru yürüyordu. Onları tanıştırdım. Hemen arkasından alternatif tatil köyünü anlatmaya başladım. Çünkü bu dostum, daha üç ay önce onu teknesinde ziyaret ettiğimde bana bu yörelerde yapmak istediği atölye çalışmaları için kendi yerini kurmak istediğinden bahsetmişti. Bu yeri tanımlarken öyle bir resim çizmişti ki ben, daha sonraki bir zamanda alternatif tatil köyünü gezerken gözlerime inanamamış insanların düşlerinin nasıl aynı olabileceğini fark etmiştim. İşte onun düşlediğini gerçekleştiren bir genç adam vardı karşısında ve hemen gelip bu tesisi gezmeliydi. O da bu duyduklarından çok heyecanlandı ve hemen kocası ile konuşup bizim arkamızdan geleceklerine söz verdi. Vedalaşıp ayrıldık. Biz geceyi burada geçirmeyip evimize dönmeyi seçmiştik. Yolculuğun bu bölümünde arabayı o kullandı. Ben genellikle bu ışısız dar yollarda geceleri kullanmayı sevmiyordum. Bir dolunay gecesinde ilerliyorduk, Köyceğiz'e yaklaşıırken birden içeri, gölün kıyısına girmemizi teklif etti. Dolunay gölün yüzeyine vurmuş. Bu muhteşem görüntüyü muhakkak bana da göstermeliymiş. Hem evlerimizde bizi bekleyen de olmadığına göre koşturarak nereye gidiyorduk ki? Hayatın tadına vararak yaşamak bu olmalıydı işte. 'Anı yaşamak' denen kavramı dilimize pelesenk etmiştik yıllardır ama gerçekleştiren biri ile olmak başka türlü bir duygu veriyordu. Girdik Köyceğiz'e. Gölün kenarında oturduk. Bekledik mehtabın suya yerleşmesini ama ne yazık ki bu kış mehtabı onun daha önce gördüğü yaz mehtabının yaptığını yapamıyordu anlaşılın. Bu gerçeği fark edince biraz hayal kırıklığı ile kalkıp yola devam ettik. Ertesi gün dostlarımız Bodrum'dan geldiler. Onlara kalacakları bir yer bulduk. Çam ormanının denize kavuştuğu korumalı bir koyda inşa edilmiş çok hoş bir marinanın konaklama evlerinde kalacaklardı. Konaklama yeri sorunu halledildikten sonra hemen alternatif tatil köyüne çıktık. Gerçi kış mevsiminde, keçeleri toplanmış çadırları, boşalmış havuzu ile o kadar çekici değildi ama vizyonu olan biri için çok anlam ifade ediyordu. "Gökova'lı" ile kocası, hayran kalmışlardı. Bu, 'hayallerdeki çarpıcı benzerlik' inanılmaz derecede onları da etkilemişti. İnanmaz gözlerle etrafa bakıyordu. Biliyordum bu bakışlarının ardında, burada düzenlemek isteyeceği atölye çalışmalarının hayalleri vardı.

Ertesi gün onları İstanbul'a uğurladık biz de hedefimiz Çal dağı'na tırmanmak için termoslarımızı ve sandviçlerimizi hazırlamaya başladık. Her şey hazır olunca kalın giysilerimizi giyerek, motosiklete binip yola çıktık. Yol boyu geçtiğimiz köylerde eski taş evleri bana uzun uzun mimari özellikleri ile anlattı durdu. Ben de fotoğraflarını

çektim. Gittikçe daha fazla dağlara ve ormana tutkulaniyordum. Denizin, ormanın ve dağların bir arada bulunduğu bu yörede, seçimim daha belirginleşmiş; 'demek ki, ben ormanlık dağlara aitmişim' diye hissetmeye başlamıştım. Bu belki de, onun beni her gün dağlara taşımaları ile olmuştu, ama buralardan böylesine etkilenmesem bu gezilere neden katılıydım ki?

O gün Çal dağına tam dört saatte, iki kez mola vererek tırmandık. Son 50 metresine kar nedeniyle çıkamaz olduk. Zirveyi görememiştik ama zirveye kadarki manzaralar her şeye değerdi.

Çektiğim fotoğraflarım benim için çok özeldir. Nasıl irtifa yükselirken bitki örtüsünün önce rengi sonra şekli değişiyordu öğrendim. Yükseldikçe, iğne yapraklı olarak genel adını bildiğim ama birbirinden ayırt edemediğim ağaçlardan, tepeleri tepsi gibi geniş olanları ile karşılaşıyorduk. Renk gittikçe soluklaşıp sonra gri bir ton alıyordu. Ağaç gövdeleri korku

filmlerindeki şekillerine bürünüyordu. Daha sonra ise yeşil namına bir şey kalmıyordu. Bu bölümler karla kaplandığı için kar kalkınca da çıplak tepe olarak kalıyordu anlaşılan. O zaman aklıma geldi, bir yaz oğlumuzu göstermek için Uludağ'a götürmüştük. İstanbul'dan yola çıkarken hep kış mevsimi kayak için gittiğimiz bu cennet yerin yazın yemyeşil olacağını zannetmiş ama oraya vardığımızda oteller bölgesinin bile zeminlerinin taşlık, ne kadar çirkin olduğunu görüp hayal kırıklığı yaşadığımı anımsadım.

Çal dağı'ndan bakınca çok büyük bir panorama gözlerimizin önünde idi. Sağ uçta Gökova körfezi ile başlayıp sol uçta Fethiye körfezini bitiriyor, dağlar üzerinden o zamanlar bilemediğim coğrafyalara uzuyordu.

Buralarda yaşayıp da bu dağa çıkmamış olanlar için üzülürüm hep. Evren benim karşıma bu adamı çıkarmamış olsaydı büyük bir olasılıkla ben de göremezdim burayı. Yol öyle kolay bir parkur değildi. Kros motosikleti, onun tecrübesinde bile zaman zaman zorluk yaşıyordu. Ben iniyor ve onun, yerdeki yarıkların

üzerinden motorunu atlatmasını seyrediyordum. Yani buralara çıkmak için sadece istek

değil, araç gereç ve deneyim de olmalı idi, şükür hepsi ile karşılaşmıştım. Ben zaten ömrüm boyunca çok şanslı olmuşumdur.

Çal Dağı seferinde gördüğüm taş evlerin yüreğimi kabartması biraz da Kekova'da yaşayan arkadaşımın evi nedeni ile idi. Daha önce de bahsettiğim gibi buralara geldikten sonra, bir ay boyunca çevrede yaşayan arkadaşlarımı ziyaret etmiştim. Onlardan biri de Kekova Kaleköy'de 16 yıldır yaşayan inşaat mühendisi arkadaşım. Karısı ve kızı ile İstanbul'da pek çok grup terapi yapmış kalpten kalbe dostluk kurmuştuk. Adam devamlı güneyde yaşarken karısı, kızının eğitimi nedeniyle İstanbul'da yaşamayı, zaman zaman Kaleköy'e gitmeyi seçmişti. Benim geldiğim tarihte ikisi de Kaleköy'deydiler, telefon edip hemen davet ettiler. Karadan yaptığım yolculuğum Üçağız'da son bulmuştu. Beni oradan kıçtan takma motorlu küçük fiber tekneleri ile alıp, kendi evlerinin yer aldığı, denizden ulaşılan küçük koya götürdüler.

Eve yaklaşırken ki duygularımı bugün gibi anımsarım. Bir masal evi vardı sanki karşımda. Tek katlı yayvan şekli ile ev, taştan yapılmıştı. Çatısı devam ederek verandasını da örtüyordu. Kayalar üzerindeki bu görüntü çok etkileyici idi. Koy sadece bu eve aitti. Çok küçük olan koya, bu ev sanki ölçülüp biçilip konmuştu.

Devlet ihalelerinden iş alarak yoğun bir tempo ile yıllarca

çalışmış olan bu arkadaşım, bir gün buralardan geçerken kafasına, 40 yaşından sonra çalışmayıp, gelip buralarda yaşamak fikrini yerleştirmiş. Gerçekten de işlerini tasfiye ederek bu kararını uygulamış ve o yıllarda buralarda ne elektrik ne su varken ve kara yolu ulaşımı da henüz sağlanmamışken

yerleşme cesareti göstermiş. Ben bu evi gördüğümde ev henüz bir yaşında idi. O zamana kadar Kaleköy içinde kiraladığı bir evde yaşamış. Bu inanılmaz güzel planlı taş evi yirmi bir günde inşa etmiş. Bütün malzemeleri denizden taşıtıp yığıdıktan sonra kendi de işçilerle beraber çalışmış ve üç haftada bitirivermişler. Ahşapların hepsi Sedir ağacındandı. Ev iki oda ve bunların kendi

içindeki birer banyolarından oluşuyordu. Mutfak ise evin arkasının kayaya dayanmış bölümünden başlıyor ve bir yanı boyunca devam ediyordu. İki duvarı olmayan açık hava

mutfağı idi. Evin bütün önü veranda olarak yapılmıştı. Odalardan bu verandaya çıkılıyordu. Odalardan biri kışın diğeri yazın yaşanacak şekilde düzenlenmişti. Kışlık olanda şömine vardı ve yerler ahşaptı. Yazlık olan daha ufaktı ve tabanı aynen veranda gibi taban tuğlası döşenmişti.

Mutfağın açık havada olması hiç terlemeden çalışma keyfini yaşatıyordu. Bu çok zevkli evi gördükten sonra dostuma, 'benim evi de sen çizer misin?' dedim. O da 'hele sen bir yer al da, gelir bakarız' sözünü o anda vermiş oldu. Orada onlarla yaşadığım üç dört günü, sürekli ev üzerine konuşarak ve Akdeniz mimarisi kitaplarını, özellikle de Yunan geleneksel mimarisi kitaplarını karıştırarak geçirdim. Yapacağım evin yatak odasının nasıl olacağını orada o kitapta bulmuştum bile. Onlara 'işte benim yatak odam' dediğimde herhalde, yıllar boyunca yatacağım odayı görmüş ve hatırlamıştım. Başka türlü, böyle bir detayı insan nasıl hayatında gerçek yapabilir ki?

İstanbul'dayken uzun zamandır, Pazar sabahlarımı yakın bir dostumla Belgrad ormanında yürüyüş yaparak değerlendirirdim. Onunla 'kendini geliştirme ve psikolojik danışmanlık merkezinde' tanıştık birbirimizi. Kızgınlık yaratan diye takıldığımız, gerçek adı 'yaratıcı kızgınlık' olan bir grup terapi çalışmasında on iki hafta boyunca yaşamdaki kızgınlıklarımızı konuşmuştuk. Böyle çalışmalarda frekansları uyan kişiler kolayca yakınlaşabiliyorlar. Biz de orada başlayan yakınlığımızı besleyerek, iyi bir dostluğa dönüştürmüştük. Yağmurlu bir havada Ortaköy'de, deniz kenarındaki bankta yan yana oturduğumuzda, yaşam yolculuğunda yan yana yürüyüşümüzün de başladığını bilemezdik tabii.

Bu özel dostumun işi 'büyük beden modacılığı' idi. İstanbul'un önemli bir caddesinde bir dükkanı ve yine önemli bir iş merkezi semtte atölyesi vardı. Her iş insanı gibi giderek işini büyütüyor ve gittikçe de kendini sıkıştırıyordu.

"Modacı dostumla" yaptığımız 7 kilometrelik göl kıyısı yürüyüşleri bizim için çok

önemliydi. Şehrin ve işlerimizin stresi ile beraber -olursa da- fazla kilolarımızı atmaya çalışırdık. Birbirimize haftayı nasıl geçirdiğimizi değerlendirirken bir yandan da mevsimin ağaçlara getirdiği değişimleri gözlemler, haftalık gelişmeyi takip ederdik. Bazen göl kıyısına iner, biraz oturur ve hep bu görüntüye özenirdik. Ormanda bir evimiz olsun isterdik. İçinde

küçük bir göledi de olsa derdik! Yürüyüşümüzü yaptıktan sonra arabaya binmeye gerek olmadan evimize gidip, duşumuzu alabileceğimiz bir ev. Düş bu ya istediğin gibi kur demişler. Ama ben o kadar çok istemişim ki anlaşılan gerçek olmuştu. Her sabah ormanın kıyısındaki küçük kırmızı evimden çıkıp köpeğimle orman yolundan tepelere tırmanırdım, yaklaşık 500 metre sonra 'uçan su' ya da 'su uçtu' dedikleri kışlık şelaleye yürürdüm.

Oradan körfez manzarası da çok güzeldi. Yani, istediğimiz su bölümü bile vardı gerçekleşen düşümüzde. Bu yürüyüşü aksatmadan her sabah yaparken hep o "modacı dostumu" anardım. Telefonlarda ona düşümüzün nasıl gerçekleştiğini anlatır. Atlayıp gelmesi için sürekli çağrıda bulunurdum ama gelmek için hiç zaman ayıramazdı. Belki de geldiği zaman kalmak isteyeceğinden korkuyordu. Sanırım her şeyin olacağına vardığının çok bilincinde değildik o zamanlar.

Burada yaşayabileceğim kararını altı ayı beklemeden daha ikinci ayımda vermiştim. Ne iş yapabilirim diye düşünüp çeşitli olasılıkları değerlendirmiş ve araştırma yapmak için, göç edişimden tam dört ay sonra ilk kez İstanbul'a gitmiştim. Hayrettir doğduğum ve büyüdüğüm şehrimden ilk defa bu kadar ayrı kalmıştım ve en ufak bir özlem duymuyordum İstanbul ve yaşamına dair. Ama ya sevdiklerim? Onları çok özlemiştim. Hepsi burnumda tütüyordu. Oğlumla ilk kez bu kadar uzun ayrı kalmıştık birbirimizden. Geliş nedenlerimden biri de yıllardır serbest meslek mensubu olarak yürüttüğüm çalışmalarına son noktayı koymak içindi. Vergi dairesine başvurarak kayıtlarımı kapatacaktım. Kararım nasılsa kesindi. Bir daha İstanbul ve aynı meslek dalı olmayacaktı. Havaalanında beni, özlediğim dostlarımdan biri karşıladı ve bana veda partisi verilen eve, diğer dostlarımla ama bu kez özlem gidermek için buluşmaya götürdü. Uzun uzun yeni beldemi ve yaşam tarzımı anlattıktan sonra iş imkanlarını araştırmaya geldiğimi söyledim. "Modacı dostum", kocasının yeni bir işe soyunduğunu, onunla konuşmamın ikimize de yeni kapılar açabileceğini söyledi. Kocasını da aynı onun gibi Ortaköy'deki merkezden tanıyordum. Özellikle Sarıgerme'de yaptığımız dört günlük, 'Tarih ve Kimlik' seminerinde aynı küçük grupta çalışmış birbirimizi çok sevmiştik. Bu çalışmalarda kurulan dostluklar için yapılan organizasyonlarda beraberce organizasyon komitesi olarak iş bölümü yapmış çok da eğlenmiştik. Gerçekten de "modacı dostumun" önerisine uyup, bir Pazar sabahı nostaljik yürüyüşümüzün ardından onların evinde kahve içmek ve bu yeni işi konuşmak için gittim. Dostum bana yurt dışından yeni bir bayilik aldığını anlattı. Bu işin güneydeki turizm merkezlerindeki ayağını da benim yapabileceğimi konuştuk o gün.

Yılbaşını küçük beldemde geçirmek istiyordum. Benim için bu, alışveriş yapmadığım, oradan oraya koşup, binlerce kişi ile omuz omuza gezilen hediyelik eşya fuarlarına gitmeden geçireceğim ilk yılbaşı olacaktı. Yılbaşı günü neredeyse akşama kadar çalışıp sonra da genelde bir arkadaşların evinde yenen yemek ve sonrası tıkalı trafiklerde gidilmek istenen eğlence yerleri, ve mecburen eğlenmek düşüncesi yıllarca beni o kadar yormuştu ki, bu kez, burada yaşayanlar için iki restoranın hazırladıkları yılbaşı mönülü yemeklere dahi katılmak istemedim.